

Közutak geodéziai előírásai és geometriai követelményei útügyi műszaki előírás

Összeállította: Takács Bence, Kolozsvári Nándor és Bényi László

3 x 45 perc vagy 2 x 45 perc

Összefoglalás

Az NFM 16/2017 (IV.25.) rendelet felhatalmazása alapján 2019. január 1-én hatályba lépett a Közutak geodéziai előírásai és geometriai követelményei című Útügyi Műszaki Előírás (ÚME) (<http://ume.kozut.hu/dokumentum/408>). Az útépitésekkel kapcsolatos geodéziai követelmények szabályozása évtizedek óta változatlan, lényegében az elkészült rétegek egyes pontjainak abszolút magasságára vonatkozó ± 20 mm-es követelményt tartalmazza, illetve az oldalesésre is igen szigorú előírások voltak érvényben. A követelmények az esetek nagy többségében betarthatatlanok a munkák valamennyi pontján. Az elmúlt évtizedekben az útépités geodéziai munkáira vonatkozóan nem voltak egyértelműen és részletes megfogalmazott szabályok. Ezt a hiányosságot pótolja a megjelent ÚME. A továbbképzés célja, az ÚME bemutatása, napi szintű alkalmazásának megkönnyítése és hatékony tétele.

Az ÚME több más, az útépitéssel kapcsolatos minőségügyi követelményeket és szabályozásokat taglaló útügyi műszaki előírással egyidőben lépett hatályba, a fogalmak és alapelvek sok esetben azonosak, illetve egyes esetekben a geodéziában megszokottól kis mértékben eltérőek.

Az ÚME az útépitéshez kapcsolódó geodéziai munkák teljes folyamatát igyekszik áttekinteni és a szükséges mértékben szabályozni, kezdve a tervezés alaptérkép készítésénél, hiszen nyilván az egyes geodéziai munkák szorosan összefüggnek egymással. Részletesen szabályozva van, hogy a tervezési, illetve építési fázisban milyen eszközökkel, milyen fajta méréseket lehet végezni. A továbbképzés ismerteti ezeket a szabályokat és bemutatja a helyes gyakorlatot konkrét példákon keresztül.

Az ÚME részletesen előírja az egyes megépült rétegek, illetve szerkezeti elemek geometriai követelményeit (pl. a pozícióra, magasságra, szélességre, oldalesésre, stb.). A továbbképzés során mindezt néhány jellemző értéken, illetve jegyzőkönyvön keresztül mutatjuk be.

A továbbképzés során bemutatjuk az értékcsökkenési tényezők számításának alapjait, valamint a résztvevőkkel közösen értékeljük az ÚME eddigi alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat.

Vázlat

- Bevezetés (15 perc)
 - ÚME, mint alacsony szintű jogszabály,
 - előzmények,
 - további ÚME-k és kapcsolódó jogszabályok,
 - kidolgozásának és alkalmazásának céljai, főbb szempontjai.
- Fogalmak (15 perc)
 - Új és régi fogalmak tisztázása,
 - kapcsolódó szabályozásokból átvett elvek, fogalmak.
- Általános mérési előírások (45 perc)
 - A tervező feladatai. Tervezési alaptérkép készítésének szabályai, követelményei, dokumentáció tartalma.
 - A vállalkozó (kivitelező) feladatai. Alapponthálózatok, tervek, kitűzések, ellenőrző mérések szabályai, követelményei, különböző dokumentációk tartalma.
 - Az építető (ellenőrző) feladatai
 - Mérőműszerek követelményei
- Geometriai követelmények (30 perc)
 - Általános előírások
 - Az egyes rétegek/szerkezetek követelményei
- Értékcsökkenéssel kapcsolatos számítások (15 perc)
- Az ÚME várható továbbfejlesztési lehetőségei (pl. műtárgyépítési, vízepítési, forgalomtechnikai követelmények, üzemeltetés során végzett geodéziai előírások; innovatív mérési technológiák térnyerésének elősegítése) (10 perc)
- Tapasztalatok áttekintése, megbeszélése, észrevételek megfogalmazása (30 perc)